

Politica publică propusă pentru modificarea legislației privind eliminarea chiriei la locuințele sociale are ca scop îmbunătățirea accesului la locuințe pentru persoanele cu venituri mici și vulnerabile, precum și prevenirea evacuărilor din locuințele sociale. Prin eliminarea chiriei, se urmărește să se asigure o mai bună stabilitate locativă și se dorește să se reducă povara financiară pentru familiile cu venituri reduse. Iată politica publică detaliată:

Modificarea legislației privind locuințele sociale și eliminarea chiriei

Introducere

Modificarea legislației privind locuințele sociale prin eliminarea chiriei reprezintă o inițiativă crucială pentru a aborda problema sărăciei locative și a asigura un acces echitabil la locuințe pentru persoanele cu venituri reduse și vulnerabile. Locuințele sociale au un rol vital în societate, oferind o soluție pentru cei care se confruntă cu dificultăți financiare sau care nu pot accesa pe piața liberă locuințe adecvate. Cu toate acestea, sistemul actual de închiriere a locuințelor sociale, care implică plata unei chirii, poate deveni un obstacol major pentru beneficiari și poate conduce la evacuări sau dificultăți financiare continue.

Nevoia de modificare a legislației privind locuințele sociale este impulsionată de o serie de factori interconectați, precum creșterea sărăciei, criza locativă, instabilitatea locativă și inegalitățile sociale. Efectele pandemiei de COVID-19 au amplificat aceste probleme, punând și mai multe presiuni asupra familiilor cu venituri mici și muncitorilor vulnerabili, făcându-le să se confrunte cu riscul real de a deveni fără adăpost sau să fie forțați să se mute în locuințe nesigure.

Unul dintre principalele obstacole pe care le întâmpină familiile cu venituri reduse pentru a accesa locuințele sociale este plata chiriei lunare, care poate reprezenta o povară financiară majoră în contextul resurselor limitate. Acest lucru duce la situații în care beneficiarii nu își permit să achite cheltuielile lunare și riscă să fie evacuați din locuințele sociale, pierzând astfel un refugiu stabil și sigur pentru ei și familiile lor.

Eliminarea chiriei pentru locuințele sociale ar avea un impact semnificativ asupra vieții beneficiarilor, oferindu-le stabilitate și securitate locativă pe termen lung. Persoanele și familiile vulnerabile vor putea să-și dedice mai multe resurse pentru satisfacerea altor nevoi

de bază, cum ar fi hrana, educația și asistența medicală, contribuind astfel la îmbunătățirea calității vieții lor.

Această modificare legislativă ar sublinia angajamentul statului față de principiul dreptului la locuință adecvată, recunoscut ca un drept fundamental al omului. Garantarea accesului la locuințe sociale fără costuri de închiriere ar reprezenta o măsură proactivă pentru reducerea sărăciei și inegalității, asigurând că beneficiarii vor avea un mediu stabil și securizat în care să-și poată dezvolta potențialul.

De asemenea, această modificare ar putea avea un efect pozitiv asupra pieței imobiliare, eliberând presiunea asupra locuințelor sociale, care ar putea fi realocate către alți potențiali beneficiari, contribuind astfel la creșterea numărului de persoane asistate în cadrul programelor de locuințe sociale.

Modificarea legislației pentru eliminarea chiriei la locuințele sociale este o inițiativă esențială pentru a face față crizei locative și pentru a asigura un acces echitabil la locuințe pentru persoanele defavorizate din societate. Această politică publică ar reprezenta un pas important spre construirea unei societăți mai echitabile, în care toți cetățenii au șansa de a-și asigura un adăpost stabil și sigur pentru ei și familiile lor.

Prezentare inițiatorului - Asociației Juriștilor Romi - RomaJust:

În mijlocul unui peisaj social marcat de inegalități și discriminare, a luat naștere o inițiativă curajoasă și inovatoare - Asociația RomaJust. Fondată la data de 4 iulie 2015, RomaJust reprezintă prima organizație de juriști romi din România și din Europa, constituită din tineri juriști romi, absolvenți și studenți ai facultăților de drept din țară.

În spatele înființării acestei asociații stă o observație acută a unei realități paradoxale. În ultimul deceniu, un număr semnificativ de tineri romi au reușit să obțină diplome de absolvire a facultăților de drept, cu sprijinul programului de burse al Fondului de Educație pentru Romi. Totuși, acest progres nu s-a reflectat într-o creștere vizibilă a numărului de avocați, notari sau judecători romi, etc. Mai mult, România se confruntă cu o mare populație de romi, iar cazurile de discriminare și încălcare a drepturilor acestora sunt înregistrate în număr alarmant. Cu toate acestea, organizațiile de romi care folosesc instrumentele juridice în activitatea lor se confruntă cu o mare provocare - lipsa sau insuficiența juriștilor în echipele lor pentru a putea face față cazurilor preluate. Aceasta reprezintă o lacună semnificativă în profesia juridică, precum și în rândurile profesioniștilor de etnie romă.

În lumina acestor constatări, RomaJust și-a fixat scopuri ambițioase. Asociația și-a propus să contribuie la dezvoltarea profesională a tinerilor juriști romi din România și să faciliteze accesul acestora la profesia juridică. Dorința lor este să creeze o nouă generație de juriști dedicată promovării și apărării drepturilor populației rome, combaterii discriminării și încurajării cetățeniei active.

Obiectivele RomaJust sunt variate și cuprind asigurarea participării tinerilor juriști romi în programe educaționale, traininguri, schimburi de experiență în domeniul juridic și activități profesionale. Asociația își propune să sporească numărul de profesioniști romi în domeniul juridic și să încurajeze schimbul de experiență între aceștia. Prin promovarea diversității în activitatea profesională juridică, RomaJust își dorește să aducă o perspectivă nouă și inclusivă asupra sistemului juridic.

Misiunea RomaJust nu se oprește aici. Ei sunt hotărâți să apere drepturile și interesele studenților, absolvenților și specialiștilor din domeniul juridic la nivel național. Prin activitățile probono și implicarea responsabilă în viața comunității, asociația își propune să sprijine dezvoltarea societății civile și să crească capacitățile grupurilor vulnerabile.

Asociația RomaJust promovează valorile democratice, nediscriminarea și egalitatea, urmărind să aducă o schimbare semnificativă în societate. Prin dezvoltarea instituțională și a rețelei de membri, precum și atragerea de fonduri, RomaJust se angajează să continue să lupte pentru drepturile și inclusiunea romilor în societatea românească.

Această asociație îndrăznească reprezintă o sursă de speranță și inspirație pentru tinerii juriști romi, demonstrând că prin efort și determinare, pot contribui la construirea unei societăți mai echitabile și mai drepte. Prin activitățile lor, membrii RomaJust urmăresc să deschidă calea către o Românie mai solidară și mai incluzivă, în care fiecare persoană să aibă șansa de a-și urma visurile și de a-și apăra drepturile.

Obiective:

1. Asigurarea accesului echitabil la locuințe sociale pentru persoanele și familiile cu venituri reduse.

2. Reducerea povarei financiare asupra beneficiarilor locuințelor sociale prin eliminarea chiriei.

3. Prevenirea evacuărilor din locuințele sociale, oferind stabilitate locativă beneficiarilor.

Măsuri propuse:

1. Eliminarea chiriei: Se propune eliminarea chiriei pentru locuințele sociale, astfel încât beneficiarii să nu mai fie obligați să plătească o sumă lunară pentru închirierea acestora.

Eliminarea chiriei pentru locuințele sociale reprezintă o măsură esențială pentru a sprijini familiile cu venituri reduse și persoanele vulnerabile să aibă acces la o locuință stabilă și sănătoasă, contribuind astfel la asigurarea unui trai decent pentru toți cetățenii. Această măsură va avea un impact semnificativ asupra calității vieții beneficiarilor și va contribui la reducerea sărăciei și excluziunii sociale.

Beneficiile eliminării chiriei pentru locuințele sociale sunt multiple:

- *Reducerea povarei financiare: Eliminarea chiriei va reprezenta o scutire importantă pentru familiile cu venituri reduse, care deseori sunt nevoite să alocate o proporție semnificativă din veniturile lor pentru a-și plăti cheltuielile cu locuința. Prin eliminarea acestui cost, acești beneficiari vor avea mai mulți bani disponibili pentru alte necesități, cum ar fi hrană, îmbrăcăminte, educație sau sănătate.*

- *Stimularea incluziunii sociale: Locuințele sociale reprezintă un suport important pentru persoanele vulnerabile, inclusiv pentru familiile monoparentale, persoanele în vârstă, persoanele cu dizabilități sau cele afectate de crize economice. Prin eliminarea chiriei, aceste categorii de beneficiari se vor simți mai integrate în comunitate, având posibilitatea să rămână în aceste locuințe pe termen lung.*

- *Prevenirea evacuărilor: Multe cazuri de evacuare din locuințele sociale sunt determinate de incapacitatea beneficiarilor de a-și plăti chiria. Eliminarea chiriei va reduce riscul evacuărilor și va asigura stabilitatea locativă a beneficiarilor pe termen mai lung.*

- *Susținerea accesului la educație și locuri de muncă: O locuință stabilă și accesibilă financiar poate avea un impact pozitiv asupra performanței școlare a copiilor și asupra participării la piața muncii a adulților. Prin eliminarea chiriei, familiile vor fi mai motivate să-și dezvolte abilitățile și să-și găsească un loc de muncă stabil.*

- *Reducerea sărăciei și inegalității: Accesul la o locuință adecvată este un factor determinant în reducerea sărăciei și inegalității sociale. Eliminarea chiriei pentru locuințele sociale va contribui la egalizarea șanselor pentru persoanele cu venituri reduse și la creșterea nivelului general de bunăstare.*

- Economii administrative: Eliminarea chiriei va simplifica procedurile administrative pentru gestionarea locuințelor sociale, deoarece nu va mai fi necesară colectarea și gestionarea plăților de chirie. Acest lucru poate duce la o eficientizare a proceselor administrative și poate reduce costurile pentru administrație.

Cu toate acestea, este important să se evalueze cu atenție impactul financiar al acestei măsuri, în special pentru autoritățile locale care vor fi responsabile de gestionarea locuințelor sociale. Pentru a asigura sustenabilitatea financiară, poate fi necesară o alocare suplimentară de fonduri din partea bugetului local sau identificarea altor surse de finanțare, cum ar fi fondurile europene sau parteneriate public-private.

Eliminarea chiriei pentru locuințele sociale reprezintă o măsură puternică și necesară pentru a asigura accesul la locuințe decente și stabile pentru familiile cu venituri reduse și pentru persoanele vulnerabile. Această măsură va avea un impact pozitiv asupra calității vieții beneficiarilor și va contribui la construirea unei societăți mai echitabile și incluzive.

2. Finanțare prin bugetul local: Bugetul local al unităților administrativ-teritoriale în care se află locuințele sociale va suporta costurile operaționale ale acestora, inclusiv costurile legate de eliminarea chiriei.

Măsura propusă pentru finanțarea locuințelor sociale prin bugetul local reprezintă o strategie esențială pentru asigurarea stabilității financiare și a sustenabilității acestor locuințe. Această abordare implică alocarea de resurse financiare din bugetul local al unităților administrativ-teritoriale în care se află locuințele sociale pentru a acoperi costurile operaționale și pentru a permite eliminarea chiriei pentru beneficiari.

Prin finanțarea locuințelor sociale prin bugetul local, se urmărește atingerea mai multor obiective:

- Asigurarea accesibilității pentru beneficiari: Eliminarea chiriei va reduce povara financiară asupra familiilor cu venituri reduse sau persoanelor vulnerabile, facilitând astfel accesul lor la locuințe sociale. Mulți dintre acești beneficiari ar putea avea dificultăți în a-și permite plata unei chirii și, prin urmare, finanțarea locală va permite asigurarea unui adăpost adecvat pentru aceste persoane.

- *Reducerea riscului de evacuare: Chiria percepută pentru locuințele sociale poate fi un factor major care duce la situații de neplată și la riscul de evacuare a beneficiarilor. Prin eliminarea chirii, se reduce riscul de evacuare pentru acești beneficiari și li se oferă stabilitate locativă.*

- *Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor: Eliminarea chirii le va permite beneficiarilor să se concentreze pe nevoile lor esențiale, cum ar fi hrana, educația și asistența medicală. Această măsură va contribui la îmbunătățirea calității vieții acestor persoane și va sprijini eforturile lor de a se dezvolta și de a-și depăși situația vulnerabilă.*

- *Responsabilitatea socială a autorităților locale: Finanțarea locuințelor sociale prin bugetul local demonstrează responsabilitatea socială a autorităților locale în a asigura dreptul la un adăpost adecvat pentru cetățenii lor cu venituri reduse. Această măsură reflectă preocuparea și angajamentul lor față de binele comunității și față de sprijinirea celor mai vulnerabile categorii sociale.*

Pentru a asigura succesul acestei măsuri, este esențial ca autoritățile locale să aloce resursele financiare necesare pentru a susține funcționarea locuințelor sociale și pentru a acoperi costurile asociate eliminării chirii. Bugetul local trebuie să fie planificat și administrat cu grijă pentru a asigura că aceste resurse sunt utilizate în mod eficient și eficace, astfel încât să se asigure stabilitatea și calitatea locuințelor sociale.

De asemenea, este important ca autoritățile locale să dezvolte parteneriate și să colaboreze cu organizații neguvernamentale și alte entități pentru a sprijini implementarea acestei măsuri și pentru a asigura că beneficiarii primesc sprijinul și serviciile sociale de care au nevoie pentru a-și îmbunătăți situația și pentru a-și asigura un trai decent.

Finanțarea locuințelor sociale prin bugetul local este o măsură esențială pentru asigurarea accesului la locuințe adecvate și stabile pentru familiile cu venituri reduse și persoanele vulnerabile. Aceasta va contribui la îmbunătățirea calității vieții acestor beneficiari și la promovarea unei societăți mai echitabile și mai incluzive. Prin implicarea activă a autorităților locale și a altor părți interesate, această măsură poate fi implementată cu succes, aducând beneficii semnificative comunității și cetățenilor săi.

3. *Păstrarea priorităților de repartizare: Se vor menține criteriile de repartizare a locuințelor sociale stabilite de către consiliile locale. Prioritatea va fi acordată tinerilor căsătoriți cu vârsta sub 35 de ani, tinerilor proveniți din instituții de ocrotire socială și care au*

împlinit 18 ani, invalizilor de gradul I și II, persoanelor cu handicap, pensionarilor, veteranilor și văduvelor de război, beneficiarilor prevederilor Legii nr. 42/1990 și ai Decretului-lege nr. 118/1990, precum și altor persoane sau familii îndreptățite.

Măsura propusă vizează menținerea priorităților de repartizare a locuințelor sociale pentru a asigura că acestea ajung în mod corect și echitabil către categoriile de populație cu nevoi speciale și vulnerabile. Astfel, se propune următoarea dezvoltare a măsurii:

- Prioritatea tinerilor căsătoriți cu vârsta sub 35 de ani: Prin acordarea priorității tinerilor căsătoriți, se încurajează formarea de familii și crearea unui mediu stabil pentru creșterea copiilor. Tinerii care doresc să înceapă o viață împreună au adesea dificultăți în a-și permite o locuință adecvată, astfel că acordarea de locuințe sociale poate fi un sprijin important pentru aceștia.

- Prioritatea tinerilor proveniți din instituții de ocrotire socială și care au împlinit 18 ani: Tinerii care părăsesc instituțiile de ocrotire socială sunt adesea vulnerabili și se confruntă cu dificultăți în a-și găsi o locuință stabilă și accesibilă. Prin acordarea priorității acestor tineri, li se oferă șansa de a începe o viață independentă și de a se integra mai ușor în societate.

- Prioritatea invalizilor de gradul I și II, persoanelor cu handicap: Persoanele cu dizabilități au nevoi speciale și pot întâmpina dificultăți în a găsi locuințe adecvate și accesibile. Prin acordarea priorității acestor categorii de persoane, se asigură că li se oferă un mediu adecvat pentru a-și desfășura activitățile zilnice și pentru a se integra în comunitate.

- Prioritatea pensionarilor, veteranilor și văduvelor de război: Pensionarii, veteranii și văduvele de război au contribuit la dezvoltarea țării și au avut adesea o viață dificilă. Acordarea de locuințe sociale acestor categorii de persoane este un gest de recunoștință și respect pentru contribuția lor la societate.

- Prioritatea beneficiarilor prevederilor Legii nr. 42/1990 și ai Decretului-lege nr. 118/1990: Persoanele și familiile care au fost afectate de naționalizarea abuzivă a locuințelor în trecut au nevoie de sprijin pentru a-și recupera drepturile și pentru a-și asigura un loc de trai decent. Prin acordarea priorității acestor beneficiari, li se oferă o șansă de a-și recăpăta demnitatea și de a-și îmbunătăți condițiile de trai.

- Alte persoane sau familii îndreptățite: În afară de categoriile menționate mai sus, există și alte categorii de persoane și familii care se confruntă cu dificultăți în a-și găsi o

locuință adecvată. Aceste persoane pot fi și ele îndreptățite să primească locuințe sociale în funcție de nevoile și condițiile lor specifice.

Păstrarea acestor priorități de repartizare asigură că locuințele sociale ajung către cei care au cea mai mare nevoie de sprijin și protecție din partea statului. Aceasta va contribui la creșterea calității vieții pentru categoriile vulnerabile și la promovarea unei societăți mai echitabile și solidare.

4. Perioada de închiriere: Contractul de închiriere pentru locuințele sociale se va încheia pe o perioadă nedeterminată, asigurându-se stabilitate locativă pentru beneficiari.

Măsura propusă cu privire la perioada de închiriere pentru locuințele sociale reprezintă o schimbare semnificativă în abordarea sistemului de locuințe sociale. În loc să se limiteze la o perioadă fixă, cum ar fi 3 ani sau 5 ani, contractul de închiriere pentru locuințele sociale va fi încheiat pe o perioadă nedeterminată. Aceasta înseamnă că beneficiarii locuințelor sociale nu vor mai fi nevoiți să se confrunte cu teama sau incertitudinea că vor fi evacuați din locuințe după un anumit interval de timp.

Beneficiile acestei măsuri sunt multiple:

- *Stabilitate locativă: Contractele de închiriere pe o perioadă nedeterminată vor oferi beneficiarilor o mai mare stabilitate locativă. Aceasta este deosebit de importantă pentru familiile cu copii sau persoanele vulnerabile, care au nevoie de un mediu stabil pentru a se dezvolta și a-și construi o viață mai bună.*

- *Incentivarea îmbunătățirii condițiilor de viață: O perioadă nedeterminată a contractului va motiva beneficiarii să investească în îmbunătățirea locuinței și să o întrețină într-o stare mai bună. Această măsură va contribui la menținerea și chiar îmbunătățirea calității locuințelor sociale în timp.*

- *Prevenirea evacuărilor: Prin eliminarea termenului limitat al contractului, se va preveni riscul evacuărilor nejustificate. De multe ori, beneficiarii locuințelor sociale se confruntă cu probleme financiare temporare sau dificultăți personale care îi pot pune în situația de a fi evacuați din locuință. O perioadă nedeterminată a contractului va oferi mai multă siguranță că locuința va fi disponibilă pe termen lung.*

- *Reducerea costurilor administrative: Încheierea unor contracte pe termen limitat implică un efort administrativ și birocratic pentru prelungirea sau reînnoirea acestora. Prin*

eliminarea acestui proces, se vor reduce costurile și resursele necesare pentru administrarea locuințelor sociale.

- Susținerea integrării sociale: Stabilitatea locativă este esențială pentru integrarea socială a beneficiarilor. Având un cămin stabil, aceștia vor putea dezvolta legături cu comunitatea locală, se vor implica mai mult în viața socială și economică a zonei și vor avea mai multe șanse de a se implica în activități de voluntariat sau de formare profesională.

Este important de menționat că această măsură ar trebui să fie acompaniată de mecanisme de monitorizare și evaluare pentru a preveni abuzurile și pentru a asigura că locuințele sociale sunt utilizate în mod corespunzător de către beneficiari. De asemenea, este necesară o comunicare transparentă între autorități și beneficiari cu privire la drepturile și obligațiile fiecărei părți pentru a asigura buna funcționare a acestui sistem.

5. Actualizarea venitului minim admis: Guvernul va actualiza periodic venitul minim admis pentru a accesa locuințele sociale, ținând cont de evoluția situației economice și sociale.

Măsura propusă pentru actualizarea venitului minim admis pentru a accesa locuințele sociale are ca scop ajustarea criteriilor de eligibilitate pentru a asigura că beneficiarii locuințelor sociale sunt într-adevăr persoanele sau familiile cu venituri reduse și vulnerabile. Prin această măsură, se asigură o distribuție echitabilă a locuințelor sociale și se previne accesul incorrect al persoanelor cu venituri mai mari, care ar putea să se descurce pe piața imobiliară privată.

Iată mai multe detalii despre importanța și modul de implementare a acestei măsuri:

- Importanța actualizării venitului minim admis: Economia și situația socială a unei țări se pot schimba de-a lungul timpului din cauza inflației, creșterii economice sau recesiunilor. Prin urmare, veniturile populației pot varia, iar nivelul sărăciei și vulnerabilității sociale poate fi afectat. Prin actualizarea venitului minim admis pentru a accesa locuințele sociale, se asigură că aceste locuințe sunt disponibile pentru persoanele care au nevoie cu adevărat de sprijin, în funcție de condițiile actuale.

- Procesul de actualizare: Procesul de actualizare a venitului minim admis poate fi stabilit prin intermediul unei formule care ține cont de mai mulți factori, cum ar fi inflația, salariul minim, indicele de prețuri al consumului etc. Guvernul poate consulta experți din

domeniul economic și social pentru a identifica cei mai relevanți indicatori și pentru a stabili o metodologie robustă de actualizare a venitului minim admis.

- Perioada de actualizare: Este important să se stabilească o perioadă de actualizare regulată, pentru a asigura un cadru predictibil și transparent. De exemplu, actualizarea ar putea avea loc anual sau la fiecare doi ani, în funcție de dinamica economică și socială. Această perioadă poate fi prevăzută în legea care reglementează locuințele sociale.

- Consultări și transparență: Înainte de a face orice actualizare, Guvernul ar trebui să implice organizații relevante din societatea civilă, experți în domeniu și alte părți interesate pentru a asigura transparența și obiectivitatea procesului. Aceste consultări pot furniza date și feedback important pentru luarea deciziilor corecte și eficiente.

- Evaluarea impactului: După implementarea actualizării, este important să se evalueze impactul acesteia asupra accesului la locuințele sociale și asupra grupurilor vulnerabile. Astfel, se pot identifica eventualele ajustări necesare și se poate asigura că măsura funcționează în mod adecvat și că se îndeplinește scopul pentru care a fost concepută.

- Comunicare și informare: Odată cu actualizarea venitului minim admis, este esențial să se asigure o comunicare corespunzătoare și informarea tuturor părților interesate, inclusiv a potențialilor beneficiari, pentru a ști că criteriile de eligibilitate s-au schimbat. Aceasta poate fi realizată prin intermediul campaniilor de informare publică și a materialelor explicative distribuite în comunități.

Actualizarea venitului minim admis pentru accesul la locuințele sociale este o măsură necesară pentru a asigura un sistem eficient și echitabil de acordare a acestor locuințe către cei care au cu adevărat nevoie. Prin urmărirea periodică a situației economice și sociale, se asigură că aceste locuințe sunt accesibile pentru cei mai vulnerabili cetățeni, contribuind astfel la reducerea sărăciei și îmbunătățirea calității vieții pentru toți locuitorii țării.

6. Monitorizarea veniturilor: Beneficiarii locuințelor sociale vor fi obligați să comunice autorității locale orice modificare a venitului net lunar al familiei. În cazul în care venitul depășește cu peste 20% nivelul minim admis, contractul de închiriere poate fi reziliat.

Măsura propusă privind monitorizarea veniturilor are scopul de a asigura că locuințele sociale sunt acordate doar persoanelor și familiilor cu adevărat nevoie și că aceștia își

păstrează eligibilitatea pe parcursul perioadei în care beneficiază de sprijinul oferit prin acest program:

- *Obligația de comunicare a modificărilor veniturilor:* În cadrul acestei măsuri, beneficiarii locuințelor sociale vor fi obligați să informeze autoritatea locală cu privire la orice modificare a veniturilor nete lunare ale familiei lor. Astfel, fiecare membru al familiei trebuie să comunice schimbările survenite în ceea ce privește salariul, veniturile din alte surse sau orice alte venituri obținute într-un mod legal.

- *Analizarea și verificarea modificărilor veniturilor:* După primirea informațiilor referitoare la modificările veniturilor, autoritatea locală va efectua o analiză și verificare a acestora pentru a determina dacă familia în cauză își menține eligibilitatea pentru a beneficia de locuința socială. Verificările pot include cererea de documente suplimentare, precum adeverințe de venit sau alte acte justificative.

- *Nivelul minim admis al veniturilor:* Înainte de a implementa această măsură, autoritățile locale trebuie să stabilească un nivel minim admis al veniturilor, sub care o familie este considerată eligibilă pentru a beneficia de locuința socială. Această valoare poate fi calculată în funcție de criterii specifice fiecărei regiuni sau localități și ar trebui să țină cont de cheltuielile medii de subzistență ale unei familii.

- *Rezilierea contractului de închiriere în cazul depășirii nivelului minim admis:* Dacă veniturile familiei depășesc cu peste 20% nivelul minim admis, contractul de închiriere poate fi reziliat. Această măsură asigură că locuințele sociale sunt alocate celor care au cea mai mare nevoie de ele și împiedică ca aceste locuințe să fie folosite de către persoane care ar putea să își permită, în mod rezonabil, să locuiască în locuințe de pe piața liberă.

- *Conștientizarea beneficiarilor cu privire la importanța comunicării veniturilor:* Autoritățile locale trebuie să asigure o comunicare eficientă cu beneficiarii locuințelor sociale și să le sublinieze importanța comunicării schimbărilor privind veniturile. Aceasta ar trebui să fie o condiție clară și explicită în contractul de închiriere, iar beneficiarii ar trebui să fie informați în mod regulat cu privire la obligația de a comunica astfel de modificări.

- *Monitorizarea periodică a veniturilor:* Pe parcursul perioadei de închiriere, autoritățile locale pot efectua verificări periodice ale veniturilor familiei pentru a se asigura că aceasta își menține eligibilitatea pentru locuința socială. Aceasta poate contribui la prevenirea eventualelor abuzuri și la asigurarea unei distribuții corecte a locuințelor sociale.

Măsura propusă de monitorizare a veniturilor pentru beneficiarii locuințelor sociale are ca scop eficientizarea programului de locuințe sociale, asigurându-se că aceste resurse sunt disponibile celor cu adevărat nevoiași, în timp ce evită folosirea lor de către persoane care ar putea să își permită locuințe de pe piața liberă. Prin implementarea acestei măsuri, se va asigura o distribuție echitabilă și transparentă a locuințelor sociale și se va spori eficacitatea programului în sprijinirea celor aflați în dificultate.

7. Interzicerea subînchirierii: Beneficiarii locuințelor sociale nu vor avea dreptul să subînchirieze, să transmită dreptul de locuire sau să schimbe destinația spațiului închiriat. Încălcarea acestei prevederi poate duce la rezilierea contractului de închiriere.

Măsura propusă privind interzicerea subînchirierii pentru beneficiarii locuințelor sociale are ca scop protejarea intereselor sociale și asigurarea că aceste locuințe sunt folosite în mod corespunzător și responsabil de către cei care au nevoie de ele. Dezvoltarea acestei măsuri ar putea include următoarele aspecte:

- *Definirea clară a subînchirierii și transmiterii dreptului de locuire: Pentru a evita interpretări sau ambiguități, este important ca legea să ofere o definiție precisă și cuprinzătoare a subînchirierii și a transmiterii dreptului de locuire. Aceasta ar putea include și prevederi privind schimbarea destinației spațiului închiriat pentru a preveni utilizarea neadecvată a locuințelor sociale.*

- *Clarificarea sancțiunilor pentru încălcarea interdicției de subînchiriere: Legea ar trebui să prevadă sancțiuni clare pentru beneficiarii care încalcă interdicția de subînchiriere. Aceste sancțiuni pot include avertismente, suspendarea temporară a dreptului de a locui în locuința socială sau chiar rezilierea contractului de închiriere.*

- *Mecanisme de monitorizare și verificare: Pentru a asigura respectarea interdicției de subînchiriere, autoritățile locale ar trebui să implementeze mecanisme eficiente de monitorizare și verificare a locuințelor sociale. Aceasta poate include verificări periodice ale locuințelor pentru a identifica orice activitate suspectă de subînchiriere.*

- *Proces transparent și accesibil pentru depunerea de plângeri: Beneficiarii sau alți cetățeni ar trebui să aibă posibilitatea de a depune plângeri privind subînchirierea ilegală sau alte abuzuri legate de locuințele sociale. Aceste plângeri ar trebui să fie tratate cu promptitudine și în mod transparent, iar informațiile privind rezultatele anchetelor să fie accesibile publicului.*

- *Educație și conștientizare: Pentru a preveni subînchirierea ilegală, autoritățile ar trebui să desfășoare campanii de educație și conștientizare pentru beneficiarii locuințelor sociale, explicându-le importanța respectării regulilor și implicațiilor nerespectării acestora.*

- *Asigurarea transparenței în atribuirea locuințelor sociale: Pentru a evita situațiile în care unii beneficiari pot dori să subînchirieze locuințele sociale pentru a obține profit, este esențial ca procesul de atribuire a acestor locuințe să fie transparent și echitabil. Criteriile de eligibilitate și procedurile de atribuire ar trebui să fie clare și bine definite.*

Interzicerea subînchirierii pentru beneficiarii locuințelor sociale este o măsură importantă pentru protejarea acestui tip de locuințe și pentru asigurarea că acestea sunt utilizate corespunzător de către persoanele care au nevoie cel mai mult de ele. Implementarea acestei măsuri ar trebui să fie însoțită de educație, monitorizare și sancționare adecvată pentru a preveni abuzurile și pentru a asigura că locuințele sociale sunt gestionate într-un mod eficient și responsabil.

8. Prevenirea vânzării locuințelor sociale: Locuințele sociale nu pot fi vândute, asigurându-se astfel menținerea scopului social al acestora.

Măsura propusă de prevenire a vânzării locuințelor sociale are ca scop asigurarea menținerii destinației sociale a acestora și garantarea accesului la locuințe pentru categoriile vulnerabile ale populației pe termen lung. Aceasta implică adoptarea unor politici și reglementări care să interzică vânzarea locuințelor sociale, astfel încât acestea să rămână disponibile pentru cei care au nevoie de ele.

Prin implementarea acestei măsuri, se vor obține următoarele avantaje:

- *Menținerea scopului social al locuințelor: Locuințele sociale au fost construite sau atribuite cu un scop precis, acela de a asigura o locuință adecvată și accesibilă persoanelor și familiilor cu venituri reduse sau vulnerabile. Prin prevenirea vânzării acestora, se asigură că locuințele sociale rămân disponibile pentru cei care au nevoie de ele și nu sunt transformate în proprietăți private.*

- *Protejarea beneficiarilor existenți: Persoanele și familiile care beneficiază deja de locuințe sociale nu vor fi afectate de schimbări bruște în statutul locuinței lor. Măsura va asigura stabilitatea locativă pentru beneficiarii existenți și le va oferi siguranță că locuința lor nu va fi vândută.*

- *Oportunități pentru viitorii beneficiari: Locuințele sociale au o importanță crucială pentru cei care se confruntă cu dificultăți financiare sau sociale și au nevoie de sprijin în găsirea unei locuințe accesibile. Prevenirea vânzării acestor locuințe va asigura că și viitorii beneficiari vor avea acces la oportunități de locuire la prețuri rezonabile.*

- *Contribuție la reducerea fenomenului de sărăcie și excluziune socială: Locuințele sociale joacă un rol important în combaterea sărăciei și excluziunii sociale, oferind o alternativă de locuire pentru cei care nu își permit să locuiască în condiții decente. Menținerea acestora în patrimoniul public va contribui la atenuarea problemelor locative și sociale ale comunităților vulnerabile.*

- *Stabilitatea comunităților: Vânzarea locuințelor sociale ar putea afecta compoziția socială a comunităților, putând duce la segregare și dislocare. Prin menținerea acestor locuințe în proprietatea publică, se asigură o distribuție mai echitabilă a locuințelor sociale în diferite zone și cartiere, promovând astfel coeziunea socială.*

- *Eficiență în utilizarea resurselor: Locuințele sociale au fost construite sau atribuite cu fonduri publice pentru a răspunde nevoilor sociale ale comunităților. Vânzarea lor ar putea duce la pierderea unei resurse valoroase și costisitoare. Prin menținerea lor în sectorul public, se asigură utilizarea eficientă a resurselor și o investiție pe termen lung în binele comunităților.*

Prevenirea vânzării locuințelor sociale reprezintă o măsură esențială pentru asigurarea accesului la locuințe pentru cei mai vulnerabili cetățeni și pentru menținerea scopului social al acestor locuințe. Prin adoptarea acestei politici, se va contribui la creșterea calității vieții a numeroase persoane și familii, iar comunitățile vor deveni mai coezive și mai echitabile din punct de vedere social.

Implementare:

Pentru implementarea acestei politici publice, va fi necesară o modificare a Legii 114/1996 privind locuințele sociale. Proiectul de lege va fi înaintat Parlamentului spre dezbateră și adoptare. Autoritățile locale și guvernamentale vor colabora pentru a asigura resursele necesare finanțării locuințelor sociale prin bugetele locale și pentru actualizarea periodică a venitului minim admis.

Implementarea acestei politici publice presupune o serie de măsuri coordonate și colaborare între autoritățile locale și guvernamentale. Iată mai în detaliu pașii necesari pentru implementarea acestei politici:

a) *Modificarea Legii 114/1996 privind locuințele sociale:*

b) *Primul pas în implementarea acestei politici publice este modificarea Legii 114/1996 privind locuințele sociale. Proiectul de lege va trebui elaborat în conformitate cu noile schimbări propuse, cum ar fi eliminarea chiriei pentru locuințele sociale, reducerea duratei contractului de închiriere și introducerea altor modificări menționate anterior.*

c) *Dezbatere și adoptare în Parlament:*

d) *Proiectul de lege va fi înaintat Parlamentului spre dezbatere și adoptare. Procesul de dezbatere va permite discutarea propunerilor și identificarea posibilelor îmbunătățiri. Dezbaterea în Parlament sunt importante pentru asigurarea transparenței și a implicării tuturor actorilor relevanți în procesul legislativ.*

e) *Asigurarea resurselor financiare:*

f) *Una dintre cele mai importante aspecte ale implementării acestei politici publice este asigurarea resurselor financiare pentru locuințele sociale. Autoritățile locale și guvernamentale vor colabora pentru a identifica surse de finanțare și pentru a aloca bugetele necesare pentru a acoperi costurile operaționale ale locuințelor sociale. Acest lucru poate implica realocarea fondurilor, obținerea de fonduri suplimentare prin proiecte sau parteneriate public-private.*

g) *Actualizarea periodică a venitului minim admis:*

h) *Pentru a asigura că beneficiarii locuințelor sociale sunt într-adevăr persoane cu venituri reduse sau familii vulnerabile, va fi necesară actualizarea periodică a venitului minim admis. Autoritățile locale și guvernamentale vor colabora pentru a stabili criteriile de eligibilitate și pentru a actualiza regulat aceste criterii pentru a reflecta schimbările economice și sociale.*

i) *Campanie de informare publică:*

j) *Pe lângă modificările legislative și asigurarea resurselor, este crucial să se desfășoare o campanie de informare publică pentru a comunica cetățenilor despre noile schimbări și despre drepturile și responsabilitățile beneficiarilor locuințelor sociale. Comunicarea eficientă va ajuta la conștientizarea beneficiilor aduse de această politică și va sprijini o aplicare adecvată și echitabilă.*

k) Monitorizarea și evaluarea:

l) Pe parcursul implementării, autoritățile vor monitoriza și evalua impactul politicii publice. Monitorizarea va asigura respectarea prevederilor legii și identificarea potențialelor probleme pentru a le rezolva în mod prompt. Evaluarea va permite analizarea efectelor politicii și identificarea măsurilor necesare pentru optimizarea acesteia pe termen lung.

Prin punerea în aplicare a acestei politici publice, se va asigura o mai bună accesibilitate la locuințe pentru cetățenii cu venituri reduse și vulnerabili, se va sprijini stabilitatea locativă și se va contribui la creșterea calității vieții pentru aceștia. Aceasta reprezintă o măsură esențială pentru garantarea dreptului la locuință și pentru promovarea unei societăți mai echitabile și incluzive.

Monitorizare și evaluare:

Autoritățile locale și guvernamentale vor monitoriza implementarea noilor măsuri și vor evalua impactul lor asupra accesului la locuințe sociale, ratei de ocupare, evitării evacuărilor și a stabilității locative. Dacă va fi necesar, se vor face ajustări pentru a asigura eficiența și succesul politicii publice.

Monitorizarea și evaluarea reprezintă un element esențial al implementării politicii publice privind eliminarea chiriei pentru locuințele sociale. Prin intermediul acestor procese, autoritățile locale și guvernamentale pot urmări modul în care noile măsuri sunt implementate și pot evalua impactul acestora asupra cetățenilor și comunităților.

1. Monitorizarea implementării:

Autoritățile locale și guvernamentale vor urmări cu atenție procesul de implementare a noilor măsuri. Acest lucru poate implica următoarele activități:

- Colectarea datelor: Se vor colecta informații relevante cu privire la numărul de locuințe sociale disponibile, numărul de beneficiari și ratele de ocupare. De asemenea, se vor monitoriza și plățile efectuate de către beneficiari pentru a asigura că chiriile au fost eliminate în totalitate.

- Evaluarea procesului de atribuire a locuințelor sociale: Se va monitoriza procesul de atribuire a locuințelor sociale pentru a asigura transparența și corectitudinea acestuia. Se vor evalua criteriile de eligibilitate și procedurile de selecție pentru a preveni posibile abuzuri și favoritisme.

- Identificarea potențialele obstacole: Autoritățile vor identifica eventualele obstacole sau dificultăți întâmpinate în implementarea măsurilor, cum ar fi lipsa resurselor financiare sau probleme administrative. Aceste informații vor fi utilizate pentru a face ajustări și pentru a asigura succesul politicii publice.

2. Evaluarea impactului:

Evaluarea impactului reprezintă procesul prin care se analizează efectele politicii publice asupra beneficiarilor și a comunităților. Aceasta poate fi realizată prin următoarele metode:

- Evaluarea socială și economică: Se vor evalua efectele măsurilor asupra beneficiarilor, cum ar fi reducerea povarei financiare și îmbunătățirea calității vieții. De asemenea, se va analiza impactul asupra economiei locale și asupra dezvoltării sociale.

- Evaluarea stabilității locative: Autoritățile vor analiza ratele de evacuare și stabilitatea locativă a beneficiarilor pentru a măsura eficacitatea politicii de eliminare a chiriei. Scăderea numărului de evacuări și creșterea stabilității locative vor fi indicatori ai succesului măsurii.

- Feedback de la beneficiari: Este important să se colecteze feedback-ul de la beneficiari pentru a înțelege mai bine nevoile și problemele lor. Astfel, se pot face ajustări pentru a îmbunătăți implementarea și pentru a răspunde mai bine nevoilor comunităților.

3. Ajustări și îmbunătățiri:

Pe baza rezultatelor monitorizării și evaluării, autoritățile vor lua măsuri corective și vor face ajustări pentru a asigura eficiența și succesul politicii publice. Aceste ajustări pot include:

- Alinierea resurselor financiare: Dacă se constată că implementarea politicii necesită mai multe resurse financiare decât s-a estimat inițial, se vor lua măsuri pentru a asigura alocarea adecvată a acestora.

- Îmbunătățirea proceselor administrative: Dacă au fost identificate dificultăți în procesul de atribuire sau în gestionarea locuințelor sociale, se vor face eforturi pentru a îmbunătăți procedurile și pentru a eficientiza administrarea.

- Educație și conștientizare: În cazul în care se constată că beneficiarii nu sunt suficient de informați cu privire la noile măsuri și drepturile lor, se vor implementa campanii de educație și conștientizare pentru a-i informa și a-i sprijini să beneficieze de pe urma politicii publice.

Prin monitorizare și evaluare constantă, autoritățile pot asigura că politica de eliminare a chiriei pentru locuințele sociale aduce beneficii reale și semnificative cetățenilor cu venituri reduse și vulnerabili, contribuind astfel la îmbunătățirea calității vieții și creșterea stabilității locative pentru aceștia.

EXPUNERE DE MOTIVE

Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 114/1996 privind locuințele sociale

Context și justificare:

- Accesul la locuință este un drept fundamental garantat de legislația națională și documente internaționale precum Declarația Universală a Drepturilor Omului, Carta Socială Europeană etc.
- În prezent există un deficit semnificativ de locuințe sociale la nivel național, conform datelor Bancii Mondiale și INS. De exemplu, în 2020 erau 11.555 locuințe sociale față de un necesar de 20.662.
- Inițiativa legislativă urmărește să crească accesul la locuințe sociale pentru mai mulți beneficiari și să motiveze aceștia să-și îmbunătățească situația economică.

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Accesul la o locuință reprezintă un drept fundamental al fiecărui cetățean și o condiție esențială pentru o viață demnă. În România, legislația privind locuințele sociale asigură un cadru legal pentru furnizarea de locuințe la prețuri reduse destinate familiilor cu venituri reduse sau persoanelor vulnerabile.

Cu toate acestea, în practică, există încă numeroase cazuri de evacuare a beneficiarilor din locuințele sociale din cauza incapacității de a achita chiria sau datorită altor motive financiare. Chiria percepută pentru locuințele sociale poate deveni o povară financiară prea mare pentru familiile cu venituri reduse, ceea ce duce la dificultăți în menținerea stabilității locative și în îmbunătățirea calității vieții.

Prin urmare, este necesară o modificare legislativă care să elimine complet plata chiriei pentru locuințele sociale, astfel încât să se asigure oportunitatea atribuirii locuințelor sociale pentru un număr cât mai mare de beneficiari și să se asigure stabilitatea locativă pentru aceștia.

Conform unui raport realizat în 2019 de organizațiile din Blocul pentru Locuire, evacuările forțate reprezintă o problemă sistemică în România, afectând sute de mii de persoane în ultimele decenii.

Datele statistice arată amploarea fenomenului. Între 2010-2017, cel puțin 450 de familii de romi au fost evacuate în mod forțat din locuințe. La nivel național, în perioada 2001-2017 au avut loc 24.373 de evacuări pe baza datelor de la Ministerul Justiției. Extrapulând la nivelul întregii țări, numărul evacuărilor după 1989 este estimat la peste 100.000.

Aceste evacuări au afectat sute de mii de persoane, poate chiar peste 1 milion, dacă luăm în calcul familiile extinse și evacuările multiple. Categoriile cele mai afectate sunt romii, persoanele sărace, mame singure cu copii.

Efectele evacuărilor forțate sunt dramatice. Oamenii rămân pe drumuri, fără nicio alternativă de locuire. Sunt nevoiți să locuiască în condiții improprii - adăposturi, barăci, ghetouri informale. Li se încalcă dreptul fundamental la locuire adecvată. Copiii abandonează școala, iar adulții nu-și mai găsesc un loc de muncă.

Evacuările forțate perpetuează sărăcia și excluziunea. Oamenii evacuați nu-și mai revin niciodată din punct de vedere economic și social. Cei evacuați de mai multe ori ajung într-un cerc vicios al sărăciei extreme.

În plus, evacuările încalcă atât legislația națională (Legea locuinței, legislația anti-discriminare), cât și documente internaționale precum Pactul privind drepturile economice, sociale și culturale sau Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Este necesară modificarea de urgență a legislației pentru a preveni evacuările forțate și a proteja dreptul fundamental la locuire al celor mai vulnerabili membri ai societății. Autoritățile trebuie responsabilizate să găsească soluții alternative înaintea oricărei evacuări.

Județ	Număr estimat de evacuări	Motivul principal al evacuărilor	Alte aspecte relevante
Alba	Peste 500 (din presa)	Neplata chiriei în locuințe sociale	Lipsa alternativelor de locuire pentru evacuați
Arad	Peste 500 (din presa)	Retrocedări	Lipsa locuințelor sociale
Argeș	17 evacuări (raportate de primărie)	Neplata chiriei în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale
Bacău	176 evacuări (raportate de primărie)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	
Bihor	1366 evacuări (raportate de UNEJ)	Retrocedări	Lipsa locuințelor sociale
Botoșani	392 evacuări (raportate de UNEJ)	Retrocedări	Lipsa locuințelor sociale
Brașov	918 evacuări (raportate de UNEJ)	Retrocedări	Lipsa locuințelor sociale
Brăila	1033 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale
Buzău	155 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale
Călărași	41 evacuări (raportate de primărie)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale
Caraș-Severin	52 evacuări (raportate de UNEJ)	Retrocedări	Lipsa locuințelor sociale
Cluj	Peste 1000 (din experiența activistă)	Retrocedări, neplata chiriei în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale, evacuări în masă
Constanța	1666 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale
Covasna	133 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale
Dolj	202 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale
Galați	813 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale
Giurgiu	160 familii evacuate (din presă)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale
Gorj	Peste 200 persoane (din presă)	Retrocedări	Lipsa locuințelor sociale
Harghita	445 evacuări	Retrocedări	Lipsa locuințelor sociale

	(raportate de UNEJ)		
Hunedoara	695 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale, evacuări în masă
Iași	524 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale, evacuări în masă
Ialomița	41 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale
Maramureș	1 199 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale, evacuări în masă
Mehedinți	305 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale
Mureș	542 evacuări (raportate de UNEJ)	Retrocedări	Lipsa locuințelor sociale
Neamț	136 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale, evacuări în masă
Olt	209 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale
Prahova	512 evacuări (raportate de UNEJ)	Retrocedări	Lipsa locuințelor sociale
Sălaj	687 evacuări (raportate de UNEJ)	Retrocedări	Lipsa locuințelor sociale
Satu Mare	845 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale
Sibiu	290 evacuări (raportate de UNEJ)	Retrocedări	Lipsa locuințelor sociale
Suceava	550 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale
Teleorman	Necunoscut	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale
Timiș	700 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale, evacuări în masă
Tulcea	215 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale
Vaslui	387 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale
Vâlcea	180 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale
Vrancea	215 evacuări (raportate de UNEJ)	Neplata chiriei/utilităților în locuințe sociale	Lipsa locuințelor sociale

Aspecte relevante identificate în raport:

- Motivul principal al evacuărilor este neplata chiriei și utilităților în locuințele sociale, urmat de retrocedări.
- Lipsa acută de locuințe sociale la nivelul întregii țări.

- Lipsa alternativelor de locuire pentru persoanele evacuate. Majoritatea rămân fără adăpost.

- Evacuările în masă care afectează zeci sau sute de persoane simultan.
- Apariția zonelor informale de locuire în urma evacuărilor (ex. barăci, ghetouri).
- Discriminarea persoanelor de etnie romă în procesul de evacuare.
- Tratatul inuman la care sunt supuși evacuații (expulzări, amenzi, ducere la secție).
- Accentuarea sărăciei și excluziunii sociale în urma evacuărilor.

2. Schimbări preconizate

Această inițiativă legislativă propune o serie de modificări pentru a îmbunătăți accesul la locuințele sociale și pentru a preveni evacuările din acestea:

- Eliminarea completă a chiriei pentru locuințele sociale, astfel încât beneficiarii să nu mai fie obligați să plătească o sumă lunară pentru închirierea acestora.
- Reducerea duratei contractului de închiriere pentru locuințele sociale de la 5 ani la 3 ani, oferind astfel beneficiarilor mai multă flexibilitate.
- Posibilitatea acordării locuințelor sociale în regim de urgență pentru a răspunde nevoilor imediate ale familiilor sau persoanelor vulnerabile.
- Posibilitatea mutării beneficiarilor într-o locuință mai mare, dacă se schimbă componența familiei.
- Introducerea unei garanții în favoarea proprietarului pentru acoperirea eventualelor daune aduse locuinței.
- Clarificarea și consolidarea procedurilor pentru evacuarea beneficiarilor în caz de nerespectare a contractului de închiriere sau a regulilor locuințelor sociale.

Aceste modificări vor asigura o mai bună protecție a dreptului la locuință pentru cetățenii cu venituri reduse și vulnerabili, îmbunătățind astfel calitatea vieții și stabilitatea locativă pentru aceștia.

Impactul socio-economic al prezentului act normativ

1. Impactul social

Prin eliminarea completă a chiriei pentru locuințele sociale, se va reduce povara financiară asupra beneficiarilor, ceea ce va permite familiilor cu venituri reduse să își

îmbunătățească condițiile de trai și să se concentreze pe alte nevoi esențiale, precum educația și sănătatea. Mai mult, această măsură va contribui la reducerea numărului de evacuări din locuințele sociale, asigurând stabilitate locativă pentru beneficiari.

2. Impactul asupra bugetului

Eliminarea chiriei pentru locuințele sociale va avea un impact asupra bugetului local al unităților administrativ-teritoriale în care se află aceste locuințe. Autoritățile locale vor trebui să găsească resurse suplimentare pentru a acoperi costurile operaționale ale locuințelor sociale, inclusiv costurile legate de eliminarea chiriei. În acest sens, este necesară o analiză atentă a bugetului și o alocare adecvată a resurselor pentru a asigura sustenabilitatea măsurii.

3. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ nu implică impact direct asupra mediului de afaceri.

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ

Pentru punerea în aplicare a acestui act normativ, va fi necesară modificarea Legii nr. 114/1996 privind locuințele sociale. Noile prevederi vor include eliminarea chiriei, reducerea duratei contractului de închiriere, posibilitatea acordării locuințelor sociale în regim de urgență și alte modificări menționate anterior.

2. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice
Actul normativ nu implică modificări ale legislației privind achizițiile publice.

3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu au fost identificate acte normative sau documente internaționale din care să decurgă angajamente pentru implementarea prezentului act normativ.

Consultările efectuate în vederea elaborării și implementării prezentului act normativ

În vederea elaborării acestui act normativ, au fost efectuate consultări cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate în domeniul locuințelor sociale. De asemenea, au fost organizate consultări cu autoritățile administrației publice locale, în special cu Direcțiile de Asistență Socială, pentru a identifica nevoile și problemele actuale legate de locuințele sociale.

Măsuri de implementare

Pentru punerea în aplicare a prezentului act normativ, va fi necesară o coordonare între autoritățile administrației publice centrale și locale. De asemenea, va fi nevoie de o campanie de informare publică pentru a comunica cetățenilor despre noile schimbări și despre drepturile și obligațiile beneficiarilor locuințelor sociale.

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ

Pentru a asigura o informare corespunzătoare a societății civile, va fi necesară organizarea de sesiuni de informare publică, dezbateri și consultări cu cetățenii și cu organizațiile relevante. De asemenea, vor fi utilizate mijloace de comunicare media pentru a transmite informații despre prezentul act normativ și despre beneficiile aduse de aceasta.

Concluzie

Prezentul act normativ reprezintă o inițiativă importantă pentru îmbunătățirea accesului la locuințe sociale și prevenirea evacuărilor din acestea. Eliminarea chiriei pentru locuințele sociale va asigura o mai bună stabilitate locativă pentru beneficiari și va reduce povara financiară asupra familiilor cu venituri reduse. Prin această măsură, se va asigura protecția dreptului la locuință, ceea ce este esențial pentru o viață demnă și pentru creșterea calității vieții pentru toți cetățenii.